

UCHWAŁA Nr 14 RADY MINISTRÓW

z dnia 15 stycznia 1971 r.

w sprawie zasad organizacji państwowego przemysłu terenowego.

Na podstawie art. 25 pkt 1 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111) oraz art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1963 r. Nr 29, poz. 172) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) przedsiębiorstwach, należy przez to rozumieć przedsiębiorstwa państwowe podległe radom narodowym i objęte zakresem działania Komitetu Drobnej Wytwórczości,
- 2) prezydiach wojewódzkich rad narodowych, należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw,
- 3) prezydiach powiatowych rad narodowych, należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych miast stanowiących powiaty,
- 4) gromadzkich zakładach usługowych, należy przez to rozumieć zakłady usługowe i wytwórcze prezydiów gromadzkich rad narodowych oraz rad narodowych osiedli i miast nie stanowiących powiatów, prowadzące w formie jednostek lub zakładów budżetowych działalność gospodarczą, o której mowa w § 14 ust. 2.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa państwowego przemysłu terenowego zależnie od ich znaczenia gospodarczego dla danego terenu i perspektyw rozwoju powinny być organizowane jako przedsiębiorstwa podporządkowane prezydiom powiatowych lub wojewódzkich rad narodowych.

2. Zaleca się, by przedsiębiorstwa posiadające znaczenie gospodarcze dla terenu całego województwa lub kraju — ze względu na rodzaj, koncentrację i specjalizację produkcji w drobnej wytwórczości — oraz przedsiębiorstwa branżowe były organizowane jako przedsiębiorstwa podporządkowane prezydiom wojewódzkiej rady narodowej.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwo może być zorganizowane jako przedsiębiorstwo jednozakładowe lub wielozakładowe.

2. Zakłady wchodzące w skład przedsiębiorstwa wielozakładowego powinny działać na zasadach wewnętrznego rozrachunku gospodarczego.

3. Wielozakładowe przedsiębiorstwo państwowego przemysłu terenowego powinno obejmować w zasadzie zakłady tej samej branży lub branż pokrewnych.

§ 4. Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości ustala wytyczne w sprawie tworzenia i podporządkowania radom narodowym poszczególnych stopni przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego oraz prowadzenia przez prezydium rad narodowych zakładów określonych w § 1 pkt 4.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa podległe radom narodowym, posiadające siedzibę na terenie danego województwa, zgrupowane są na zasadach niniejszej uchwały we właściwym terytorialnie zjednoczeniu przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego, zwanym dalej „zjednoczeniem”.

2. Podstawową formą zgrupowania przedsiębiorstw jest zjednoczenie wielobranżowe, obejmujące wszystkie przedsiębiorstwa państwowego przemysłu terenowego działające na terenie danego województwa.

3. W wypadkach uzasadnionych względami organizacyjno-ekonomicznymi przedsiębiorstwa jednej branży, branż pokrewnych lub określonych rodzajów działalności, szczególnie przedsiębiorstwa usługowe, mogą być zrzeszone przy branżowych przedsiębiorstwach prowadzących, działających w ramach zjednoczenia wielobranżowego, lub zgrupowane w odrębnych branżowych zjednoczeniach przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego.

4. Prezydium wojewódzkich rad narodowych i prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw mogą tworzyć wspólne zjednoczenia dla przedsiębiorstw działających na terenie województwa i miasta wyłączonego z województwa.

§ 6. 1. Zjednoczenie tworzone jest w drodze uchwały prezydiom wojewódzkiej rady narodowej, powziętej za zgodą Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości.

2. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej tworząc zjednoczenie określa przedsiębiorstwa zgrupowane w tym zjednoczeniu.

§ 7. 1. Zjednoczenie nabywa osobowość prawną z dniem wpisu do rejestru przedsiębiorstw państwowych.

2. Organizację i zasady działania zjednoczenia określa jego statut, nadany przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

3. Wzorcowy statut zjednoczenia ustala Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości.

4. Statut zjednoczenia powinien ustalać nazwę i siedzibę zjednoczenia, zakres działania zjednoczenia, zasady współdziałania z prezydiami rad narodowych, którym podlegają przedsiębiorstwa zgrupowane w zjednoczeniu, oraz inne niezbędne postanowienia, dotyczące organizacji i działalności zjednoczenia, a także określać przedsiębiorstwa zgrupowane w zjednoczeniu.

5. Strukturę organizacyjną oraz regulamin wewnętrzny centrali zjednoczenia jako aparatu wykonawczego dyrektora zjednoczenia ustala dyrektor zjednoczenia z uwzględnieniem postanowień statutu i obowiązujących przepisów.

§ 8. 1. Zadaniem zjednoczenia jest zapewnienie współpracy, koordynacji działalności oraz pomocy zgrupowanym przedsiębiorstwom w realizacji zadań wynikających z terenowych planów gospodarczych i potrzeb społecznych przez stwarzanie warunków zapewniających postęp ekonomiczny, techniczny i organizacyjny przedsiębiorstw, wprowadzanie w zgrupowanych przedsiębiorstwach osiągnięć nowej techniki oraz prawidłowej organizacji produkcji i świadczenia usług.

2. Zadanie wymienione w ust. 1 wykonuje dyrektor zjednoczenia w drodze:

- 1) organizowania wykonania przez przedsiębiorstwa i jednostki podległe bezpośrednio zjednoczeniu zadań gospodarczych, ustalonych dla prezydiów wojewódzkich rad narodowych uchwałami Rady Ministrów i innymi aktami prawnymi, w zakresie dotyczącym państwowego przemysłu terenowego danego województwa,
- 2) udzielania zgrupowanym przedsiębiorstwom wszechstronnej pomocy w dziedzinie wprowadzenia osiągnięć nowej techniki, efektywnej organizacji produkcji i świadczenia usług, organizacji i normowania pracy oraz innych przedsięwzięć umożliwiających uzyskanie najlepszych wyników ekonomicznych ich działalności,
- 3) organizowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych oraz przedsięwzięć w zakresie działalności socjalno-bytowej, służących potrzebom zgrupowanych w zjednoczeniu przedsiębiorstw i innych jednostek gospodarczych, a realizowanych za pośrednictwem komórek organizacyjnych zjednoczenia, jednostek organizacyjnych działających według zasad wewnętrznego ograniczonego lub pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego bądź przez wyznaczone przez zjednoczenie przedsiębiorstwa,
- 4) reprezentowania potrzeb i interesów przedsiębiorstw wobec prezydiów rad narodowych i ich wydziałów, instytucji centralnych i terenowych oraz organów porozumień gospodarczych,
- 5) współdziałania z właściwymi zjednoczeniami wiodącymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami i zawartymi porozumieniami.

§ 9. Zjednoczenie działa zgodnie z zasadami i kierunkami rozwoju państwowego przemysłu terenowego w województwie, ustalonymi przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości i prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

§ 10. 1. Na czele zjednoczenia stoi dyrektor, który kieruje całokształtem jego działalności, stosownie do obowiązujących przepisów i zgodnie z wytycznymi Komitetu Drob-

nej Wytwórczości oraz wytycznymi prezydium wojewódzkiej rady narodowej i uchwałami kolegium zjednoczenia.

2. Dyrektor wykonuje swoje funkcje przy pomocy zastępców dyrektora i głównego księgowego, którzy działają w granicach udzielonych im pełnomocnictw.

§ 11. Podstawowym zadaniem dyrektora zjednoczenia jest stwarzanie odpowiednich warunków organizacyjnych i ekonomicznych, a także podejmowanie decyzji gospodarczych i koordynacyjnych, zapewniających realizację całości zadań zjednoczenia.

§ 12. W sprawach przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu dyrektor zjednoczenia:

- 1) występuje z wnioskami bądź przedstawia opinie prezydium właściwych rad narodowych w sprawie tworzenia, łączenia i likwidacji przedsiębiorstw,
- 2) współdziała z prezydiami właściwych rad narodowych w zakresie powoływania, awansowania i odwoływania dyrektorów przedsiębiorstw, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 3) uzgadnia własne przedsięwzięcia zjednoczenia z prezydiami właściwych rad narodowych bądź przedstawia im wnioski w sprawach mających zasadnicze znaczenie dla danego terenu, a zwłaszcza w zakresie rozwoju usług dla ludności, rozwoju pracy nakładczej, aktywizacji gospodarczej terenu itp.,
- 4) przedstawia prezydium rad narodowych okresowe oceny działalności podległych im przedsiębiorstw.

§ 13. Dyrektor zjednoczenia współdziała z wydziałami prezydiów właściwych rad narodowych w zakresie określonym obowiązującymi przepisami.

§ 14. 1. Do zakresu działania dyrektora zjednoczenia należy w szczególności:

- 1) oddziaływanie w kierunku przystosowania działalności produkcyjnej i usługowej przedsiębiorstw do aktualnych potrzeb społecznych określonego województwa, ustalonych w porozumieniu z właściwymi organizacjami handlu, oraz dokonywanie podziału pracy w ramach zjednoczenia,
- 2) ustalanie dla zgrupowanych przedsiębiorstw i jednostek bezpośrednio podległych zjednoczeniu dyrektywnych wskaźników i norm finansowych oraz rozdzielanie planowych zadań i środków,
- 3) opracowywanie projektów rocznych i wieloletnich planów zgrupowanych przedsiębiorstw i zakładów,
- 4) bieżące informowanie prezydiów wojewódzkich rad narodowych o przebiegu wykonania planów gospodarczych oraz przedkładanie — na wnioski prezydiów rad narodowych — oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw podległych tym prezydium,
- 5) dokonywanie zmian w rocznych planach techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw w ramach posiadanych uprawnień i środków, przy zachowaniu łącznych wskaźników dyrektywnych ustalonych dla zjednoczenia, oraz informowanie o tych zmianach właściwych prezydiów rad narodowych i oddziałów banków finansujących,
- 6) udzielanie pomocy przedsiębiorstwom w zakresie technicznym, ekonomicznym i organizacyjnym, zwłaszcza w rozwoju produkcji rynkowej, eksportowej, kooperacji przemysłowej i świadczenia usług, realizacji inwestycji i kapitalnych remontów przez aparat wykonawczy zjednoczenia lub przez aparat pomocniczy, jak np. ośrodek organizacji i normowania pracy,
- 7) wydawanie decyzji o przekazywaniu między przedsiębiorstwami środków trwałych i obrotowych na zasadach przewidzianych odrębnymi przepisami,
- 8) analizowanie wyników działalności przedsiębiorstw, a zwłaszcza w zakresie kształtowania się kosztów własnych i stanu zapasów, sytuacji finansowej, efektywno-

- ści inwestycji i środków trwałych, zatrudnienia i gospodarki funduszem płac, oraz kontrolowanie dyscypliny płatniczej przedsiębiorstw,
- 9) rozpatrywanie zaleceń wynikających z kontroli i analizy działalności finansowej, przeprowadzanej przez organy kontroli zewnętrznej, i zapewnianie ich wykonania,
 - 10) stawianie w zakresie swych uprawnień wniosków w sprawie zatwierdzania i zmian cen oraz ustalanie cen w ramach przysługujących mu uprawnień,
 - 11) realizowanie polityki płac i zatrudnienia, a w szczególności polityki celowego wyznaczania zadań premiowych i podziału funduszu,
 - 12) przeprowadzanie okresowych rewizji finansowo-księgowych w zgrupowanych w zjednoczeniu przedsiębiorstwach i jednostkach podległych zjednoczeniu oraz wydawanie zarządzeń porewizyjnych bezpośrednio przedsiębiorstwom i jednostkom, w których była przeprowadzana rewizja finansowo-księgową,
 - 13) powoływanie biegłych księgowych do badania sprawozdań finansowych przedsiębiorstw oraz komisji weryfikacyjnych,
 - 14) wykonywanie nadzoru nad rachunkowością zgrupowanych przedsiębiorstw,
 - 15) opracowywanie zbiorczych sprawozdań i analiz finansowych,
 - 16) zatwierdzanie sprawozdań finansowych (bilansów) i analiz rocznych działalności przedsiębiorstw i jednostek zgrupowanych w zjednoczeniu,
 - 17) dysponowanie scentralizowanymi funduszami celowymi, tworzonymi na podstawie odrębnych przepisów,
 - 18) kontrola wykonania ustalonych dla przedsiębiorstw zadań oraz kontrola przestrzegania obowiązujących przepisów,
 - 19) wykonywanie innych zadań określonych obowiązującymi przepisami.

2. W stosunku do gromadzkich zakładów prowadzących działalność usługową lub wytwórczą, objętą zakresem działania Komitetu Drobnej Wytwórczości, dyrektor zjednoczenia udziela niezbędnej pomocy, zwłaszcza w sprawach zaopatrzenia materiałowo-technicznego, inwestycji i gospodarki remontowej tych zakładów oraz prawidłowego stosowania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Dyrektor zjednoczenia wykonuje w stosunku do zgrupowanych w nim przedsiębiorstw uprawnienia i obowiązki jednostki nadrzędnej, z wyłączeniem spraw zastrzeżonych do właściwości prezydium rad narodowych.

§ 15. Zjednoczenie podlega bezpośrednio prezydium wojewódzkiej rady narodowej, które w szczególności:

- 1) nadaje zjednoczeniu statut,
- 2) ustala wytyczne działalności zjednoczenia,
- 3) ustala plany i limity dla zjednoczenia w ramach planu terenowego,
- 4) rozpatruje sprawozdania zjednoczenia,
- 5) przeprowadza kontrolę i rewizję finansowo-księgową działalności zjednoczenia przez rewidentów prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 16. Nadzór zwierzchni nad działalnością zjednoczeń sprawuje Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości, który w szczególności:

- 1) wyraża zgodę na utworzenie, połączenie lub likwidację zjednoczeń,
- 2) dokonuje ocen działalności zjednoczeń,
- 3) udziela zjednoczeniom pomocy i instruktażu w zakresie wykonywania ich zadań,
- 4) wydaje wytyczne co do kierunków działalności i sposobu wykonywania zadań przez zjednoczenia, zwłaszcza w sprawach wymagających jednolitego uregulowania w skali kraju,

5) ustala zakres i zasady współdziałania zjednoczeń i wydziałów przemysłu prezydium rad narodowych.

§ 17. 1. Decyzje, wytyczne i polecenia w ramach zakresu działania zjednoczenia mogą być wydawane przedsiębiorstwom wyłącznie przez dyrektora zjednoczenia lub w jego imieniu przez upoważnionego zastępcę.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo zgrupowane w zjednoczeniu podlega prezydium powiatowej rady narodowej, decyzje, wytyczne i polecenia dyrektor zjednoczenia podejmuje w porozumieniu z prezydium właściwej rady narodowej.

§ 18. 1. Organem doradczym i opiniodawczym zjednoczenia oraz stanowiącym w sprawach określonych jego statutem jest kolegium zjednoczenia.

2. W skład kolegium wchodzi: dyrektor zjednoczenia jako przewodniczący oraz jako członkowie — zastępcy dyrektora i główny księgowy zjednoczenia, dyrektorzy zgrupowanych przedsiębiorstw, przedstawiciel wydziału przemysłu i usług prezydium wojewódzkiej rady narodowej oraz kierownicy określonych w statucie jednostek organizacyjnych zjednoczenia.

3. W posiedzeniach kolegium mogą uczestniczyć z głosem doradczym zaproszeni przedstawiciele: banku finansującego działalność zjednoczenia, organów związków zawodowych, samorządu robotniczego, organów porozumień branżowych oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego kolegium, których obecność jest wskazana ze względu na temat obrad.

4. Kolegium rozpatruje podstawowe problemy dotyczące działalności zjednoczenia oraz podejmuje uchwały o charakterze opiniodawczym lub stanowiącym.

5. Uchwały kolegium mają charakter stanowiący i wiążą dyrektora zjednoczenia oraz dyrektorów zgrupowanych przedsiębiorstw w sprawach:

- 1) podejmowania i finansowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych i socjalno-bytowych,
- 2) programów i planów działalności zjednoczenia oraz
- 3) w innych sprawach określonych w statucie zjednoczenia.

6. Dyrektor zjednoczenia obowiązany jest wstrzymać wykonanie uchwały kolegium sprzecznej z obowiązującymi przepisami, zawiadamiając o tym prezydium wojewódzkiej rady narodowej i członków kolegium.

7. Tryb pracy kolegium ustala regulamin uchwalony przez kolegium zjednoczenia.

§ 19. 1. W zjednoczeniu może być powołana przez dyrektora rada techniczno-ekonomiczna jako organ doradczy w zakresie podstawowych problemów ekonomicznych i technicznych zjednoczenia.

2. W skład rady techniczno-ekonomicznej powinni wchodzić specjaliści spośród pracowników zjednoczenia, przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu, jak również specjaliści, pracownicy nauki, działacze gospodarczy i społeczni spoza zjednoczenia.

§ 20. 1. Zjednoczenie może na podstawie uchwały kolegium zjednoczenia i za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej organizować i prowadzić w ramach działalności gospodarczej własne bazy remontowe lub zaopatrzenia, biura konstrukcyjne, laboratoria i inne jednostki pomocnicze dla zaspokojenia potrzeb przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu oraz jednostek objętych działalnością zjednoczenia.

2. Organizację i zakres działania jednostek, o których mowa w ust. 1, określa statut zjednoczenia.

§ 21. 1. Przepisy uchwały stosuje się odpowiednio do państwowego przemysłu terenowego materiałów budowlanych, z tym że Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych może dostosować niektóre jej postanowienia do specyfiki tego przemysłu.

2. Minister Gospodarki Komunalnej może za zgodą Prezesa Rady Ministrów rozciągnąć przepisy niniejszej uchwały na wojewódzkie zrzeszenia gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz na wojewódzkie (miejskie) zjednoczenia budownictwa komunalnego, dostosowując niektóre jej postanowienia do specyfiki organizacyjnej tych jednostek.

§ 22. Prezydium wojewódzkich rad narodowych w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały dostosują statuty zjednoczeń przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego do przepisów niniejszej uchwały i wzorcowego statutu zjednoczenia, ustalonego przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości.

§ 23. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 35 Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1963 r. w sprawie zasad organizacji i finansowania zjednoczeń

przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego (Monitor Polski z 1963 r. Nr 12, poz. 63, z 1965 r. Nr 61, poz. 321 i z 1970 r. Nr 40, poz. 294),

- 2) uchwała nr 510 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1958 r. w sprawie organizacji państwowego przemysłu terenowego (Monitor Polski z 1959 r. Nr 3, poz. 9),
- 3) uchwała nr 533 Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1958 r. w sprawie organizacji państwowego przemysłu terenowego materiałów budowlanych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 3, poz. 13).

§ 24. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości, zainteresowanym ministrom oraz prezydium wojewódzkich rad narodowych.

§ 25. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*